

EESTI HARIDUSTÖÖTAJATE LIIT

Estonian Education Personnel Union

ÜHESKOOS SUUDAME!
TOGETHER WE CAN!

Mart Helme
Eesti Konservatiivne Rahvaerakond

Helir-Valdor Seeder
Isamaa Erakond

Jüri Ratas
Keskerakond

Kaja Kallas
Reformierakond

Jevgeni Ossinovski
Sotsiaaldemokraatlik Erakond

28. märts 2019

Eesti Haridustöötajate Liidu pöördumine Riigikogu erakondade poole

Lp tulevase Riigikogu ja valituserakondade juhid!

Pöördun teie poole Eesti õpetajate esindusorganisatsiooni, Eesti Haridustöötajate Liidu nimel. Käimas on järgmiseks 4 aastaks Eesti Vabariiki valitseva valituskoalitsiooni läbirääkimised. Kogu ühiskond jälgib protsessi pingsalt ja looturikkalt, et Eesti riik ja rahvus ka tulevikus edasi kehtaks ja õitseks. Selle põhieelduseks on jätkuvalt väga hea hariduse võimaldamine Eestis. Kui meie rahvas on hästi haritud, siis saab ka riigi majandus õitseda ning seeläbi kasvada kogu ühiskonna hea- ja rahulolu.

Veel täna on Eestis saadav haridus kahtlusteta väga heal tasemel, kuid vaadates meie õpetajate vanuselist koosseisu, sh väga madalat noorte õpetajate osakaalu, on hariduse senise taseme jätkusuutlikkus sattunud suure küsimärgi all. Oluline on jõuda lähiaastatel olukorrani, kus õpetajaamet on sedavõrd ihaldusväärne, et nii üliõpilaste kui ka haridusasutusse tööle kandideerijate seas on tekkimas konkurents, mis loob võimaluse valida nii õpetajaks õppijateks kui ka lasteaedadesse ja koolidesse tööle vaid parimatest parimad. Selliselt saame meie, õpetajad, tagada praeguse kõrgtasemel hariduse andmise jätkamist kõigile Eestis õppivatele lastele ja noortele, kuid vajame selleks riigi ehk valitsevate erakondade struktuurset ja usaldusväärset tuge. Olenemata maailmavaatelistest erinevustest on oluline, et oleks tagatud parteideülene hariduse jätkusuutlikkuse ja kvaliteedi tagamise prioriseerimine ja selleks vahendite leidmine.

Eesti Haridustöötajate Liit (EHL) on Eesti suurim õpetajate (lasteaia, huvikooli, üldhariduse, kutsehariduse) ja teiste haridusalal töötajate esindusorganisatsioon ja ametiühing. EHL-i kuulub 17 liikmesliitu. EHL-i eesmärgiks on ühistegevuse kaudu oma liikmeskonna töö- ja kutsealaste, majanduslike, ühiskondlike ja sotsiaalsete huvide ning õiguste esindamine ja kaitsmine. EHL on ülemaailmse õpetajate esindusorganisatsiooni Education International (EI) ja Euroopa Ametiühingute Hariduskomitee ETUCE liige.

Enamik parteisid on nii enne 2015. kui ka 2019. aasta parlamendivalimisi oma üheks haridust puudutavaks eesmärgiks nimetanud vajaduse tõsta õpetajate (miinimum) töötasu vähemalt 120%-ni Eesti riigi keskmisest töötasust. Praegust rahastamissüsteemi arvestades, kus omavalitsusele antakse iga õpetaja ametikoha kohta õpetaja töötasu alammäärale lisaks 20%, peaks õpetajate töötasu miinimum olema vähemalt võrdne riigi keskmise palgaga. Allolevas tabelis on ära toodud, kuidas on aga viimastel aastatel õpetaja töötasu miinimum võrreldes riigi keskmise palgaga muutunud:

Aasta	Riigi keskmine töötasu (€)	Õpetaja töötasu alammäär (€)	Õpetaja töötasu alammäära suhe riigi keskmisse (%)
2015	1065	900	84,5
2016	1144	958	83,7
2017 II p.a.	1217	1050	86,3
2018	1280	1150	89,8
2019	1381	1250	90,5

Ametist lahkuv valitsus on küll astunud samme Eesti õpetaja väärtustamiseks ja meie töö väärikaks tasustamiseks, kuid soovitud eesmärgini ei ole riigi tasandil veel jõutud. Valimistel künnise ületanud erakondade 2019. aasta valimisplatvormide haridusvaldkonda puudutavad lubadused olid muuhulgas järgmised:

- Isamaa - tagame õpetajatele eesti keskmist ületava palga (vähemalt 120% eesti keskmisest);
- Keskerakond - tõstame kooliõpetajate keskmise palga 2 000 euroni;
- Reformierakond - üldhariduskooli õpetaja palk peab nelja aasta jooksul jõudma vähemalt 2000 euroni;
- Sotsiaaldemokraatlik Erakond - õpetaja miinimumpalk 2000 eurot.

Eesti õpetaja on auga magistriharidusnõudega spetsialist, mistõttu on ainult õiglane, et tema töötasu on vähemalt võrdne teiste kõrgharidusega spetsialistide töötasuga, mis aga ongi suurusjärgus 20% kõrgem riigi keskmisest töötasust. Selline õpetajate palgakasv kui osa laiemast haridusküsimusest on küll korduvalt deklareeritud prioriteediks, kuid paraku viimase kahe parlamendikoosseisu ajal võimul olnud valitsused seatud eesmärki ellu viia ei ole suutnud. Nüüd on käes uus võimalus sõnad konkreetseteks tegudeks muuta!

Õpetajate töötasu puudutavate valimislubaduste elluviimiseks pakub EHL välja kaks võimalikku viisi:

- 1) Riigipoolseks tugevaks suuniseks keskhariduse lõpetajatele ja teistele oma eluala valivatele või muutvatele noortele astuda just õpetajaametisse, oleks alustada töötasu puudutava lubaduse elluviimist järgmisest aastast. See tähendaks, et õpetajate töötasu miinimum on alates 2020. aastast võrdne prognoositava riigi keskmise töötasuga, mis on 1458 eurot. Igal järgneval aastal garanteerida vähemalt riigi keskmisega võrdne õpetajate miinimumtöötasu ning sellega samaaegselt, lähtudes enamike erakondade lubadustest,

tõsta iga-aastaselt õpetajate miinimumtöötasu võrrelduna riigi keskmise töötasuga mõne protsendi kaupa.

- 2) Alternatiivne võimalus õpetajate töötasu puudutava eesmärgi täitmiseks on ära toodud järgmises tabelis:

Aasta	Riigi keskmine töötasu (€)	Õpetaja töötasu alammäär (€)	Õpetaja töötasu alammäära suhe riigi keskmisse (%)
2019	1385	1250	90,3
2020	1458	1360	93,3
2021	1534	1470	95,8
2022	1613	1585	98,3
2023	ca 1700	1700	100,4

Sisuks on paika panna selge plaan nii koalitsioonilepingus kui ka riigieelarvestrateegias järgnevateks aastateks tõstmaks õpetajate töötasu miinimumi igal järgneval aastal vähemalt 100 euro võrra, et saavutada eesmärk järk-järgult aastaks 2023, mil ootavad ees järgmised parlamendivalimised.

Lähtudes antud lubadustest ja suhteliselt kriitilisest seisust Eesti õpetajaskonnas, ootame, et enne valimisi antud lubadused saaksid kindlasti kajastatud loodavas koalitsioonileppes ning et neid ka moodustatava valitsuse edaspidises töös seataks prioriteetideks, mida hiljemalt selle parlamendi ajal ellu viidaks.

Asjalikku koostöötaht soovides

(allkirjastatud digitaalselt)

Reemo Voltri

Eesti Haridustöötajate Liidu juhatuse esimees